

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
headoffice@emeir.org.il
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

יחד שבטי ישראל

סוף סוף אחרי שנים של משבר בין האחים ליוסף עד כדי שנאת אחים ככתוב "וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום" (לז ד) חוזר שלום הבית למשפחתו של יעקב אבינו. המשפחה מתפייסת ומתאחדת ומדברים איש אל רעהו ככתוב "ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף... וינשק לכל אחיו ויבך עליהם ואחרי כן דברו אחיו אתו" (בראשית מה).

לא רק בין בניו של יעקב אבינו היו משברים ותיקונים, עליות וירידות, אלא לאורך כל הדורות אנו מוצאים משברים דומים - בבית ראשון עברנו משבר נורא בימי ירבעם בן נבט, כאשר עם ישראל התחלק לשתי מלכויות, יהודה וישראל, ובבית שני סבלנו משנאת חינם שהמיטה עלינו את חורבן הבית וגלות של אלפיים שנה.

חז"ל לימדונו אמנם כי ברוב עוונותינו גלינו מארצנו אבל בסופו של דבר ניגאל על ידי שנבטל את סיבת החורבן, שנאת חינם, על ידי אהבת חינם (עיין מהר"ל מפראג, הרב קוק זצ"ל ועוד...)

נכון לעכשיו, בהפטרה, הנביא יחזקאל בנבואת הנחמה מתאר את דורנו דור קיבוץ הגלויות באומרו "כה אמר ד' אלקים הנה אני לוקח את בני ישראל מבין הגויים אשר הלכו שם וקיצצתי אותם מסביב והבאתי אותם אל אדמתם ועשיתי אותם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהיה לכולם למלך" (יחזקאל לז כא-כב). ואכן מעשה אבות סימן לבנים. כשם שהאחים התפייסו והתאחדו ודיברו איש עם רעהו, גם בדורנו עם ישראל ההולך ומתקבץ מבין הגויים, הולך ומתאחד בארץ ישראל. יש לנו מדינה, ויש לנו ב"ה ממשלה ואפילו שעדיין יש פה ושם מחלוקות ואי הבנות בין זרמים שונים בתוכנו, אין לנו להיבהל מכה, כיוון שהמאחד גדול לאין ערוך מהמפריד, ולא ירחק היום ונזכה לראות עין בעין בהתקיימות הנבואה "ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכולם ובמשפטי ילכו וחוקותי ישמרו ועשו אותם" (יחזקאל, כד).

מהמצפה לניצחון ולישועה השלמה

צ"ר הנני ב' י"א

לפוצץ שמונה ביפרים
הרב חגי לונדין 2

"העוד אבי חי?!"
הרב אמיר דומן 2

העוד אבי חי
הרב און טרבלסי 3

'שליחות'יהו קעבדין'
ושרשרת הדורות
נתן קוטלר 4

יהדות ומסורת: בין זמן לנצח
הרב ליאור לביא 5

אור חדש על בני הזוג בנישואין
אסתר אברהמי 6

ואני תפילתי - לך ה'

הרב יורם אליהו 3

לתרומות למכון מאיר:
בטלפון 02-6461328
באתר meirtv.com
או סרקו את הברקוד

- אלפי שיעורים
- קירוב רחוקים
- מאות תלמידים
- ערוץ ילדים
- אולפן גיור

היו שותפים
בהוספת יהדות באהבה!

עוד כאלפיים שנה יספרו על המלחמה שהתרחשה בזמן מלכות ישראל השלישית מול הפרסים, הפלשתים אשר בעזה, בשומרון, בלבנון ובתימן. כיצד בתהליך ארוך של שנה וחצי הצליחו המכבים המודרניים לשבור את טבעת החנק - למוטט את ציר הרשע ולהגיע עד פאתי דמשק. אם הייתה כיום סנהדרין אולי היה צריך לתקן לדורות מנהג שיזכיר את הנס בכל שנה ושנה - פיצוץ של שמונה ביפרים או משהו כזה...

הייתה קלילה והתחוללה בימים ספורים. למעשה, מלחמות המכבים ביוונים נמשכו כעשרים ושש שנה של קרבות עקובים מדם, שהיו בהם עליות וירידות וקורבנות אדירים. מבין חמשת בני מתתיהו, רק האחרון, שמעון, זכה לראות בניצחון המוחלט ובסילוק היוונים. כיום, בפרספקטיבה של אלפיים שנה אנו רואים את המהלך שבו החזיר עם ישראל לעצמו את עצמאותו כנגד כל הסיכויים.

זה עתה חגגנו את חנוכה תשפ"ה ונראה שלא הפנמנו עדיין את גודל השעה שאנו חיים בתוכה. זוהי תופעה שחוזרת על עצמה בהיסטוריה: חז"ל מדייקים שגם החשמונאים, לאחר כיבוש בית המקדש ונס פך השמן, לא ציינו זאת כיום חג באופן מיידי אלא רק "לשנה אחרת קבעום לימים טובים". רבים טועים לחשוב שמכיוון שנס פך השמן היה שמונה ימים הרי גם המלחמה

לחיות אמונה
הרב אמיר דומן עורך "ערוץ מאיר"

"העוד אבי חי?!"

לע"נ אבי, נפתלי בן יצחק ידידיה הכהן דומן הכ"מ, שהלך לעולמו.

אביו התיימש מחייו והלך לנהר... כל עוד נפשו בו רץ אחריו, והספיק להצילו ברגע האחרון. בימי ה'שבעה' חשבתי לעצמי שמצוות 'כיבוד הורים' הגדולה ביותר שאבא קיים, היתה עצם זה שהוא בכלל נולד, ובכך זכו הוריו להיות הורים... אבא גדל בעיר בת-ים עם שני הורים מבוגרים מאוד ושני אחים נשואים עם ילדים, שכבר לא גרו בבית. עם מי הוא גדל? עם החברים בסניף 'בני יעקבא' עמידה. חבר ילדות אמר לנו ב'שבעה': 'אביך תמיד אמר - 'אני נולדתי דוד'. האחיינים כבר חיכו לו מן המוכן... אבא היה כל ימיו בבחינת 'נהנה מיגיע כפיו'. ברוך כישרונות בעל נפש אמנותית, שאהב את המדינה איתה יחד גדל, את משפחתו, את חבריו, ואת קהילתו במושב טירת יהודה, בו התגורר כחמש שמיטות ומחצה. רגליו משכוהו תמיד לבית הכנסת, גם בימיו האחרונים. חז"ל אמרו: 'גדול הנהנה מיגיע כפיו... שנאמר: 'יגיע כפיך כי תאכל - אשריך וטוב לך'. 'אשריך' בעולם הזה, 'וטוב לך' לעולם הבא - עולם שכולו טוב'. כי עוד אבינו חי.

שהשתייכה לחסידות ביאלא, עסק במסחר בסוסים, יחד עם בנו הבכור משה - 'דוד מוישה' בשבילי. בימי הגירוש הם היו בנסיעת עסקים, ובדרכם חזרה הביתה עצרו אותם פליטים: 'אין לאן לחזור - כולם נלקחו להשמדה'. הם ברחו ליערות והצטרפו לגדוד הפרטיזנים היהודים בפיקודו של גרינשפן. מוישה, גבר חזק ונועז, עלה במעלות הפרטיזניות עד שתמונתו התפרסמה ברחבי מחוז לובלין כ'מבוקש בכיר'. זכורני בהיותי נער בגיל מצוות, לקח אותי אבא יחד עם 'הזקנים' לאזכרה של סבא בבית העלמין בחולון ב'טנדר' שלו, ואז אמר לי דוד מוישה, בעברית אידישית, כשהוא פושט להראות לי שתי ידיים

מה בעצם שואל-זועק יוסף ברגע ההתגלות לאחיו? האם הוא הטיל ספק בהצהרות האחים ובסיפורו של יהודה, שמא חלילה מת יעקב, והאחים רק נאלצים 'לגלגל' את הסיפור המקורי (כלי יקר)? או אולי זוהי מין 'שאלה רטורית', ומשמעותה: איך הוא הצליח לשרוד את הטרגדיה הזו?! - 'איך אפשר שלא מת עד עתה מדאגתו אליי?!' (ספורנו)? כך או כך - יוסף כורך לנצח, בתורה ובהיסטוריה של כלל ישראל, את האני' שלו עם חיי אבינו יעקב: 'אני יוסף - אבי חי!' כל החיים שלי קיימים, מקבלים ערך ונמשכים מתוך חייו הנצחיים של אבי, ישראל סבא.

כך או כך - יוסף כורך לנצח, בתורה ובהיסטוריה של כלל ישראל, את האני' שלו עם חיי אבינו יעקב: "אני יוסף - אבי חי!" כל החיים שלי קיימים, מקבלים ערך ונמשכים מתוך חייו הנצחיים של אבי, ישראל סבא.

להדרכה ועצה: amirduman@gmail.com

שליחת הציבור שלכם
מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!

הפצה שובעית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ והדרכת מדרשות בבתי הכנסת ובריכוזים דתיים

• ידוער ישיר בכל רחבי הארץ

התקנת מיתרי תופים
עיצוב קונסרטים ופוסטרים
איטוף ועיטוף חוצרים בניילון
לפי הזמנה. הידוק בטיבות הכנסת אינסטרומנטים ללחנים (לפרטים)

052-8908518
0528908518@ymail.com

ואני תפילתי - לך ה'

על המילים 'ויגש אליו יהודה', דורשים חז"ל במדרש רבה, ר"י אומר - הגשה למלחמה, ר"נ אומר - הגשה לפיוס, רבנן אומרים - הגשה לתפילה. והנתיבות שלום אומר שמואב בספרים הקדושים שכאן התורה באה לגלות לנו את סוד התפילה.

הוא מבאר זאת על-פי דברי המגיד ממזריץ' שביאר שמה שאומרים חז"ל, "אין עומדים להתפלל אלא מתוך כובד ראש", הכוונה שיהודי לא יכול לעמוד ולהתפלל כאשר הוא מבקש על עצמו בעת

צרה, כי אז יש עליו הרבה מקטרגים שמונעים ממנו שתפילתו תתקבל, אלא צריך שתפילתו תהיה מתוך כובד ראש, ראש רומז לקב"ה, כלומר שיניח את כל ענייניו ויבקש רק את כבוד ה' יתברך, יבקש עבור חלק אלוך ממעל שיש בקרבך, שהרי נאמר, 'בכל צרתם לו צר', 'ועמו אנוכי בצרה', 'שה' איתנו ומרגיש את הצרה שלנו, לכן כשאנו באים להתפלל, מה שעומד לנגד עינינו, זה צער השכינה

כאשר יהודי מתפלל ולא נענה, העצה עבורו, שיניח את כל ענייניו ויבקש רק עבור ה' יתברך על החלק אלוך ממעל שנמצא בקרבך.

שיש בצרה שלי, וזאת הכוונה ב'ויגש אליו יהודה', שכאשר יהודי ניגש להתפלל, ויאמר בי אדוני/הכוונה שבקרבני נמצא אדוני, החלק האלוקי ממעל שבכל צרתם לו צר... כך שכל תפילותיו הם לא על עצמו, אלא מתוך כובד ראש, על אשר ה' איתנו בעת הצרה 'ובכל צרתם לו צר'.

מביא נתיבות שלום רעיון נפלא מדברי הבעל תולדות יעקב יוסף, שמביא בשם הבעש"ט, על הפסוק, "תפילה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו". משל למלך שהכריז ביום שמחתו, כי כל מי שיבקש ממנו איזו בקשה, המלך ימלא בקשתו. היה חכם אחד שביקש שהמלך ידבר אתו שלוש פעמים ביום, המלך

שמח מאוד בבקשה הזו וציווה שיתנו לו להיכנס למלך וישיח אתו מתי שהוא רוצה, וגם יפתחו לו את כל אוצרות המלך וייקח כמה שירצה. כך ביאר הבעש"ט כי זו הכוונה ב'תפילה לעני כי יעטוף', שתפילתו 'שלפני ה' ישפוך שיחו', שכל כוונתו בתפילה, זה עצם עמידתו ודיבורו עם ה'. כך מתבארים גם דברי יהודה, 'ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני' שעיקר התפילה של היהודי

הרב יורם אליהו
ר"מ במכון מאיר

היא - ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני, שיוכל לדבר לפני ה' יתברך, שייפתחו לו המוח והלב בתפילתו ויוכל לשפוך לבו נוכח פני ה'.

רעיון זה הביא גם בעל הבאר אברהם מסלונים, שכתב שכאשר יהודי מתפלל ולא נענה, העצה עבורו, שיניח את כל ענייניו ויבקש רק עבור ה' יתברך, על החלק אלוך ממעל שנמצא בקרבך. וכך פירש את הפסוק, 'ואני תפילתי - לך ה', שכאשר תפילת האדם, היא רק 'לך ה', על חלק ה' הנמצא אתו בעת צרתו, אז הוא 'עת רצון', שבכך הוא ממתיק מעליו את כל הדינים.

שואל הנתיבות שלום, לכאורה זו דרגה גבוהה מאוד לבקש מיהודי פשוט, להניח את כל ענייניו ולבקש רק על צרתו של הקב"ה בצרותינו, האין זו דרגה של יחידי סגולה שבדור? אלא הוא מסביר שעצם זה שהתורה רמזה כאן את סוד התפילה, הרי משמע מזה שזה שייך לכל יהודי בכל מצבו, כך ש'בי אדוני' יש בזה את דרך לימוד על סוד התפילה, שיש בה שני חלקים. תחילה אמר 'בי אדוני', היינו שביקש עבור ה' יתברך כביכול, שבכל צרתם לו צר. זו הייתה עיקר תפילתו, אך יחד עם זה הוא מבקש 'ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני', כמוך, שמבקש על הצער שלמעלה כביכול, והחידוש בזה שגם כשהוא מבקש על שני העניינים, מקובלת כבר התפילה, אם רק בתוכה יש תפילה על צער השכינה.

עומק הפרשה

הרב אהרן טרבלסי ר"מ במכון מאיר

אותי בנו האהוב למצרים. ובלשונו הזהב של בית הלוי: "אחרי שהגדילו לפנינו גודל הרחמנות של אביהם כשיקח ממנו בנו אהובו, סידר להם מעשה עצמם ונבהלו מתוכחתו. ולא יכלו אחיו לענות לו על תוכחתו, כי הוא סתירה וקושיא עליהם מעצמם על עצמם". התוכחה האמיתית לאדם היא ממעשיו על מעשיו. לכל מעשה שלילי יכול האדם למצוא לעצמו תירוץ והנחות מדוע הוא בסדר. אך הקב"ה יוכיח את האדם ממעשיו עצמו, שבמקומות אחרים סתר במעשיו את התירוץ שנתן לעצמו. "תיסרך רעתך ומשובותיך יוכיחוך" (ירמיהו ב, ט).

נראה שזו אחת הסיבות מדוע יוסף לא גילה לאחיו מיד במפגש הראשון שהוא אחיהם אלא העביר אותם מסכת אתגרים וניסיונות. מלבד ההסבר שיוסף רצה להביא את האחים לתשובה שימסרו את נפשם על בנימין הבן האחרון שנשאר לרחל. נראה שיוסף גם רצה לשקף לאחים את חומרת מעשיהם כלפי אביהם. במלאכת אומן יוסף רקם את העלילה עד שהביא את יהודה להודות בקולו שאם לוקחים לאביהם ילד אהוב אזי הכאב והצער שלו עצמו עד כדי סכנת מיתה. אם כן מה תענו על הצער שגרמתם לו במכירתו.

המשך המאמר בעמוד 4 <

העוד אבי חי

המילים הראשונות שאמר יוסף לאחיו כשהתגלה אליהם היו "אני יוסף העוד אבי חי". מרוב שמילים אלו מפורסמות לא שמים לב לעיתים עד כמה הן מוזרות. כבר במפגש הראשון של האחים עם יוסף הם סיפרו לו שאחיהם הקטן נשאר עם אביהם וממילא מובן שאביהם חי. ובפעם השנייה שירדו למצרים שאל יוסף לשלום אביהם ואם הוא עודנו חי ותשובת האחים הייתה "שלום לעבדך לאבינו עודנו חי". ויתרה מזו עיקר ניסיון השכנוע של יהודה לשחרר את בנימין היה הצער של אביהם באם בנו האהוב לא ישוב אל אביו. יוסף שמע אפוא מהאחים כמה פעמים שיעקב חי, ואם כן תמוה מאוד שדבריו הראשונים הם "העוד אבי חי".

הרש"ר הירש מוסיף מילה אחת "באמת?". נראה שכוונתו לומר שיוסף לא לגמרי האמין לאחים שיעקב עדיין חי. ומוסיף הכלי יקר שחשב שאולי אמרו כן כדי שיכמרו רחמיו על אביהם שיכול לגרום לו מיתה אם לא ישחרר את בנימין. אך קשה לומר זאת שהרי כבר בהתחלה, לפני המפגש עם בנימין, אמרו האחים שאביהם חי, ומדוע לחשוש בהם שאינם דוברים אמת? בנוסף על המילים "ולא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו" דורשים חז"ל שיוסף הוכיח בדבריו את האחים: "ומה תוכחה של בשר ודם כך, תוכחה של הקב"ה על

הַדָּף הַרְעִיּוּנִי

רעיונות מתוך הדף יומי

נתן קוטלר

'שליחותייהו קעבדין'

ושרשרת הדורות

סנהדרין ב, ב

השאלה

בסוגינתו נאמר שמעיקר הדין צריך שהדיינים יהיו מומחים גם בדיני ממונות (הודאות והלואות), אך חכמים תיקנו שאין צורך שהדיינים יהיו מומחים "כדי שלא תנעול דלת בפני לווין". רש"י מסביר: "שלא תנעול דלת - שימנעו מלהלוות, שמא יכפור והעדים יטעו, ולא תהא עדותן מכוונת - ויפסיד, והכא נמי, שמא לא ימצא מומחין לכופו לדין". המלווה עלול להימנע ממתן הלוואה אם גביית ההלוואה חייבת להיעשות בהליך שבו מעורבים דיינים מומחים. ולכן חכמים תיקנו שניתן להקל גם בדיינים שאינם מומחים.

אולם יש לשאול כיצד חכמים עקרו את דין התורה שצריך שמומחים ידונו? לצורך כך יש לברר מה מקור ההיתר להדיטות לדון בדיני ממונות:

'שליחותייהו קעבדין'

מסופר בגמרא בגיטין (פח, ב) שאבי מצא את רב יוסף שהיה יושב בבית הדין וכופה אדם לתת גט לאשתו. אביי שאל אותו "והא אנן הדיטות אנן [=כיצד אתה יכול לדון והרי אנו הדיטות?]" והרי נאמר בברייתא "לפניהם - ולא לפני הדיטות!" רב יוסף השיב "אנן שליחותייהו קא עבדינן מידי דהוה אהודאות והלואות". כלומר המומחים שבארץ ישראל נתנו לדיינים שבבבל רשות לדון. עלינו לברר כיצד המנגנון של 'שליחותייהו' עובד?

שרשרת הדורות

התוספות בגיטין שואלים: "ואם תאמר היכי עבדינן שליחותייהו [=כיצד אנו עושים את שליחותם] והא [=והרי] עכשיו אין מומחין בארץ ישראל ומי יתן לנו רשות?" כלומר איך ניתן להמשיך לדון בתקופת הגלות כאשר כבר אין דיינים מומחים בארץ ישראל למנות את הדיינים שבחו"ל להיות שליחים?

התוספות מתרצים: "ויש לומר דשליחות דקמאי עבדינן [=השליחות של הקדמונים אנו עושים]".

כלומר הדיינים שבחו"ל למרות שאינם סמוכים, הם פועלים מכח השליחות של הדיינים הסמוכים הקדומים שהיו בעבר בארץ ישראל.

יש להתבונן בדברי התוספות: אנו יודעים כי הסמיכה נועדה לתת לחכם את הסמכות לדון והאפשרות שתשרה עליו שכינה וכן ליצור רצף של העברת התורה 'סמוך מפי סמוך' ממשה רבינו ועד המומחים שבארץ ישראל. הרמב"ם כתב "אחד בית דין הגדול ואחד סנהדרין קטנה או בית דין של שלשה צריך שיהיה אחד מהן סמוך מפי הסמוך, ומשה רבינו סמך יהושע ביד שנאמר ויסמוך את ידיו עליו ויצוהו, וכן השבעים זקנים משה רבינו סמכם ושרתה עליהן שכינה, ואותן הזקנים סמכו לאחרים ואחרים לאחרים ונמצאו הסמוכין איש מפי איש עד בית דינו של יהושע ועד בית דינו של משה רבינו" (רמב"ם סנהדרין ה, א).

התוספות מחדשים שגם כאשר בטלה הסמיכה כיום אנו עדיין דנים מתוך השליחות של הקדמונים. ולכן אמנם אין לנו את כל תוקף הסמכות שהיתה לסמוכים וגם לא שורה עלינו שכינה כפי ששרתה אצל הסמוכים - אך נותר לנו דבר אחד משמעותי: "דשליחות דקמאי עבדינן [=השליחות של הקדמונים אנו עושים]".

יוצא מדברי התוספות רעיון נפלא: עדיין יש המשכיות מסוימת ממשה רבינו ועד דורנו, אמנם לא באופן רשמי של 'סמיכה', אך באופן של 'שליחותייהו'. באמצעות מנגנון השליחותייהו נוצרת שרשרת דורות מופלאה ממשה רבינו ועד לימינו של מסירת התורה מדור לדור. השרשרת לא נותקה מעולם, השליחות מכוחם של הקדמונים ממשיכה ברציפות גם בימינו.

לרעיונות נוספים על בבא בתרא: www.gemarabemunah.co.il
לטגובות: gemarabemunah@gmail.com

פיוס

צפורה רוזנברג

עם נְכוּונָה לְהַקְרִיבָה
בְּהִירוֹת וּבְרָגִישׁוֹת
בְּחֻדוֹת וּבְאֲצִילוֹת
עִם וְתוֹר על גְּבָהוֹת
בִּידְעִית הַקּוֹל הַפְּנִימִי
בְּלִי לְטִשְׁטִישׁ מֶה שְׁמִי
בְּבִרְכַּת מְלִים
בְּרָמִיזָה וְאִף בְּשִׁתְּיָה
הַקּוֹל קוֹל הַיְהוּדָה.

מולו נֶצַב פְּעֻמוֹד
מְלֶךְ שְׁשׁוֹרֵד עֲבֹדוֹת
מוֹנֵן לְסִלְיָה
מְבַלֵּיג על הַאֲשָׁמָה
מְקַרֵּב בְּאֶהָבָה
מְנַגֵּב דְּמָעָה
חֲדוֹר מְטָרָה
לְעֵצֵב תוֹדְעָה
שֶׁל אִמָּה
מְשִׁתְּלֶשֶׁלֶת לְגָלוֹת
לְהִבְיֵא גְאָלָה.

בְּנוֹסֶף גַּם אִח
מְנַחֵם וּמְעוֹדֵד
מְשָׁלִים מְשִׁימָה
לְסָגוֹר מְעַגֵּל
שְׁנִפְתָּח בְּדַבָּרָה
וּמְשֵׁם מְכֻוֵן לְשִׁמְיָם

כֵּן יוֹדֵעַ יוֹסֵף
לְהִסִּיר חֲרָפָה
בְּנִחְמִים
וְלַחֲוֹשׁ פְּתָאוֹם
אֲדָם לְאֲדָם
בְּשֵׁר וְנָדָם
שְׁהוּא עִם...
שְׁהוּא עִם
שְׁלָא יוֹעַם

ספרו החדש של הרב דב ביגון שליט"א
מסע של אהבה, אמונה ותורה
לאורך 50 שנה של עשייה רחבת יריגות, מיסוד מוסדות מאיר
מוציא לאור את ספרו הראשון

נכון לעכשיו נאהבה ונאמונה
(ראשית-שנייה)

הספר שזור את המסר הנצחי של פרשיות השבוע עם השאלות והאתגרים של זמננו.

דרך מילוחיו, הרב ביגון מזמין אותנו

לחשוב, להרגיש ולהתחבר
לעומק הערכים היהודיים המנחים את חיינו.

עכשיו במחיר השקה
79 ₪
במקום 120 ₪

ספר זה הודפס
בדיכוי מלאכותי וממומן

הוא מפנה את מבט האחים לכיוון אביהם. אם תזכרו שכולנו בני אותו אב ממילא המריכות בינינו ייחלשו והאחדות בין כל גווי השבטים תתגבר. **לעומת הגביע של יוסף, דוד משבט יהודה עתיד להשתמש בכוס. "כוס רויה". כוס ששווה לבסיסה בלי רגל שמגביהה אותה.** בזכות פעולתו המאחדת של יוסף בשאלתו המהדהדת העוד אבי ח, תוכל להופיע מלכותו של יהודה ככוס שמחוברת לבסיסה, להורות שחיי האבות יוצאים בשלמותם אל הפועל בחיי הבנים.

המשך המאמר מעמוד 3 של הרב טרבלסי <
יוסף מציג בפני האחים מבט חדש מדוע היה עליהם לרחם עליו. גם אם שנאתם אותי היה עליכם לחשוב על ההשלכות שהמכירה תעשה לאבינו יעקב. יוסף מרים את המבט של האחים להסתכל על השורש המשותף של כולם על האב המשותף. האימהות אמנם שונות אבל יש צד שמחבר את כולנו בני אב אחד אנחנו. זו תוכחה ששייכת למדרגתו של יוסף שכבר הביא את האחים לומר "כולנו בני איש אחד נחנו"³. **יוסף הוא ממוצע בין האבות לבנים. לכן בכוחו לאחד את כל השבטים שהם בני אב אחד. לפי זה מבאר הרב קוק זצ"ל⁴ את עניין הגביע של יוסף. גביע הוא כוס מוגבהת שמחוברת לבסיסה בעזרת רגל. וזה כוחו של יוסף לחבר את מדרגת האבות לבנים כמו הרגל שמחברת בין הכוס לבסיס. לכן**

1. חגיגה, ד;
2. מה, ד;
3. מביא;
4. מאורות הראיה חנוכה עמ' קי

"אם המורה אומרת לך בכיתה שהמקום הקדוש ביותר ליהודים זה הכותל והמקום הקדוש ביותר למוסלמים זה הר הבית, אל-אקצא, אז היא מנתקת את הילדים מהשורש שלהם והמהות שלהם. על מה הם ילחמו מחר? מה האידיאולוגיות שלהם? מה זה בשבילם ירושלים?" הארגון שמחבר את הזמן אל הנצח

הקצוות בונים הדתיים הציוניים גשר, כשהם מתמודדים עם בעיות השעה מתוך פרספקטיבה היונקת מהנצח.

את הפתרון מוצא לבני בדמות הפטרת יחזקאל אותה אנו קוראים בפרשת ויגש, אך הוא מצביע בה בעת על הכישלון הרובץ לפתחן של הזהויות הללו: "על יוסף ויהודה לעבוד במשותף, כי תעודתו של יוסף היא להכין את הדרך למלכות יהודה. נאמר בנבואה: 'הִנֵּה אָנֹכִי לֹקֵחַ אֶת עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד אֲפִרַּיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרָיו, וְנִתְּתִי אוֹתָם עֲלֵיו אֶת עֵץ יְהוּדָה וְעֲשִׂיתֶם לְעֵץ אֶחָד, וְהָיוּ אֶחָד בְּיַדִּי' (יחזקאל לו, ט). אלא שאישיותם הייחודית בולטת יותר מדי, כדי שהם יכירו מראש בהשלמתם ההדדית. המרחק ביניהם גדל והולך עוד ועוד בשל הסטיות והזיופים שחודרים בקרב נושאי שתי השאיפות האלה: על יוסף רובצת סכנת ההתבוללות בקרב התרבותית שהוא בא "לרגל", ויהודה עלול להסתגר בתוך עצמו בתוך הגטו עד כדי מחנק."

התרופה לקיטוב בין דתיים לחילוניים

דבריה של דורית יצחק מנכ"לית 'מאירים' ושל כל ההורים התומכים בפעילותה, מבטאים, כך נדמה לי, את הבקשה האוטנטית של הזהות הקשורה ליוסף, להתחבר עם שורשי הנצח, מהם הצד המתבולל הולך ומתנתק, וכך ממשיך לבני להסביר:

"...טעות היא לחשוב שיוסף מייצג את היהודי, שפנה אל התרבות החיצונית וניתק כל קשר עם המסורת הדתית, ואילו יהודה נשאר נאמן לזהותו הדתית. באספקלריה של חז"ל יוסף אינו פחות נאמן למסורת מיהודה. אדרבה, הוא המיישם את תורת יעקב, אלא שהוא מקיימה על ידי שהוא מלקט את כל הערכים המפוזרים בהיסטוריה של העמים. נאמנותו יחד עם פתיחותו אל בעיות השעה עושות אותו לצדיק המייסד עולם חדש. נאמנותו ופתיחותו כאחד מכשירים אותו לדאוג לפרנסתו הכלכלית, הפוליטית והתרבותית של עם ישראל בשעה שהוא מתקבץ כדי לבנות מחדש את גופו הלאומי."

הבעיה שמתאר לבני בפסקה הבאה היתה רלוונטית יותר לזמן שבו נכתבו הדברים לפני כארבעים שנה, אולם, נדמה לי שגם כיום ניתן ללמוד ממנה הרבה:

"לפי גישה זו ניתן היה להתמודד עם בעיותיה של שיבת ציון מתוך התנהגות המודרכת על ידי תעודת (ייעוד) יוסף, אולם אחת התופעות הפרדוקסליות ביותר של יהדות זמננו היא העובדה שרוב היהודים הדתיים הסתגרו ומתנהגים בסגנון יהודה, כאשר מאורעות הזמן דרשו להתנהג כיוסף. טעות זו עלתה, ועדיין עולה ביוקר: בגללה קטנה התלהבותם של הדתיים לציונות, ובגללה נמשך הקיטוב הנורא בין דתיים לחילוניים."

ארגונים מסורתיים כגון 'מאירים', מלמדים על החיבור הטבעי החיוני בין זהותו של יוסף לזהות יהודה שמתרחש במדינת ישראל בימים אלה ממש. חיבור של הזמן אל הנצח. וְעֲשִׂיתֶם לְעֵץ אֶחָד, וְהָיוּ אֶחָד בְּיַדִּי."

הממלכת-דתי וגם העולם החרדי ככוונת שלהם."

הזמן והנצח

במהלך השבועות האחרונים הבאתי לא פעם מדברי ד"ר אברהם לבני ז"ל, בספרו המונומנטלי "הסוד הישראלי" (לשעבר: "שיבת ציון נס לעמים"). אחת הסוגיות שמתבררות בספר בצורה אקטואלית ומרתקת היא המתח בין יוסף ליהודה, שמגיע לשיאו הדרמטי בפרשת ויגש שנקרא השבת.

מה משמעות המתח בין שתי הזהויות שאותן מגלמים שני המנהיגים הללו של בית ישראל, ואיך המתח הזה קשור לתהליכים שמתרחשים במדינת ישראל כיום?

לבני מתאר את יוסף כצד הזהותי שרגיש לפן ההיסטורי של הקיום היהודי: "רבים הם הלקחים שיש להפיק מהרגישות שהתורה מפתחת בנו כלפי ההיסטוריה. נראה, שעל ידה ניתן להבין את המתח הגדול השורר בתורה בין יוסף ויהודה, מתח המתחדש לאורך כל תולדותינו, ושבליעדי לא ניתן היה להבין את הציונות. יוסף היה רגיש לשינויי הכיוון שההשגחה מטביעה בהיסטוריה.

הוא הוא שגרם לירידה למצרים, ירידה שנתבשר בה אברהם, הוא האיש שפתח את תקופת הגלות הארוכה, והוא הוא, וכל הדומים לו, עושים לסיומה של הגלות ופועלים לקיבוץ הגלויות ולתחייה הלאומית של ישראל."

"יוסף מאזין לקריאה הגנוזה במעמק הזמן, הוא יודע כי כל שעה מגלה פן אחר של הנצח. לעומתו מעגן יהודה את אמונתו בנצח. הוא עומד מחוץ לזעזועי ההיסטוריה ומכין את עצמו לזמן אחר. שעתו טרם הגיעה. כשיוסף יורד מצרימה, "יורד" יהודה אף הוא, אבל אל תמר, ומכין בכך את ימות המשיח... לאמיתו של דבר, תפקידיהם של יוסף ויהודה משלימים זה את זה, אבל במציאות קיים מתח מתמיד בין שני המסלולים. המתח וההשלמה ביניהם הינם כעין המתח וההשלמה הקיימים בין הזמן והנצח."

התבוללות או הסתגרות?

ניתן לומר שכל המתחים הזהותיים בתוך העם היהודי יונקים מהקוטביות היסודית הזאת בין הזמן לבין הנצח. הניסיון להתאים את הנצח למימד הזמן עלול לאבד את העוגן ולהגיע בקצה לסכנת ההתבוללות:

"מובן, שגם בימינו קיימת אותה הקוטביות בעם היהודי ובמיוחד במציאות הישראלית. הציונות החילונית ראתה מול עיניה את דחיפותן של בעיות השעה, אך בלי לדעת כיצד לחברן אל הנצח. מנגד, הדבקות בנצח ללא הניסיון לממש את הערכים בהווה מובילה גם היא לכישלון: "לעומתה, הסתגרו הדתיים הלא ציוניים בתפיסת עולם על-זמנית, טבועה בחותם הנצח, וסירבו להכיר בשינויים המתחוללים בעולם. בין שני

לפני כשבוע התראיינה לפודקאסט של ד"ר גדי טאוב, "שומר סף", דורית יצחק, מנכ"לית ארגון 'מאירים' - יהדות זה מסורת. המידע שחשפה שם הדיר שינה מעיני ונדמה לי שחשוב להכיר אותו כדי להבין טוב יותר תהליכים שמתרחשים כאן מתחת לאף של כולנו. דורית חשפה בוועדה בכנסת שמנהל החינוך בעיריית תל-אביב בוחר באופן ספציפי מנהלים אידיאולוגיים. מחדיר אידיאולוגיה לתוכניות הלימודים ולמעשה מעקר אותן מהותן היהודי, כולל מקומות שבכלל לא לומדים בהם תנ"ך. אז אומנם הדברים הבאים יפורסמו לאחר חג החנוכה, אך עם זאת - המאבק התרבותי של חנוכה מלווה אותנו גם אחריו.

דורית יצחק: "הכול התחיל מזה שהילדים שלי לא למדו תנ"ך. לא היה יותר הטקס שבו מקבלים את התנ"ך, רוני ססובר שהקיימה את הארגון, הילדה שלה קיבלה תנ"ך ריק בטקס הזה... דוחפים את כל הטרלול הפרוגרסיבי, הרפורמי, שממומן על ידי ארגונים ועמותות זרות, ממומנות על-ידי פדרציות זרות, ויש להם מטרה אחת - הטשטוש של הזהות היהודית שלנו. טשטוש וכריתת השורשים של דור העתיד..."

טאוב: "אם היית יכולה לשים את הידיים על ההגה, מה היית עושה?"

דורית יצחק: "הייתי סוגרת את משרד החינוך ופותחת משהו חדש במקומו. הכול צריך להשתנות... עשינו סקר בארגון מאירים, לקחנו סקר חיצוני ובדקנו אלף מורים והורים מהחינוך הממלכתי, וההורים אומרים: לילדים שלנו אין מושג מה ההיסטוריה והמורשת היהודית... עשינו סרטון, יצאנו החוצה ושאנו ילדים שאלות ממש בסיסיות על חגי ישראל, על עשרת הדיברות, אין לילדים מושג. הם לא מבינים. תשאל אותם שאלות על התנ"ך - הם לא יודעים. מבחינתם כל התנ"ך זה סיפור דמיוני. כי אם לוקחים שיעור תנ"ך בחטיבה, והם לא קוראים לזה בכלל שיעור תנ"ך, אלא 'אדם וחברה', והם משווים את התנ"ך למיתולוגיה היוונית, אז הכול הופך לאיזה סיפור דמיוני שלא קשור אלינו."

"ואם המורה אומרת לך בכיתה שהמקום הקדוש ביותר ליהודים זה הכותל והמקום הקדוש ביותר למוסלמים זה הר הבית, אל-אקצא, אז היא מנתקת את הילדים מהשורש שלהם והמהות שלהם. על מה הם ילחמו מחר? מה האידיאולוגיות שלהם? מה זה בשבילם ירושלים?"

טאוב: "אותו הדבר גם בממלכת דתי?"
דורית יצחק: מה שקורה הוא שלאט לאט, בזמן שאנחנו מדברים, אותן עמותות חודרות לבתי הספר הממלכתיים דתיים, אנחנו כבר רואים את התלונות שמגיעות ל'מאירים', מבתי ספר ממלכתיים-דתיים, אותן תופעות שהיו אצלנו לפני עשר שנים ועשרים שנה, מגיעות לחמ"ד... יותר גרוע, הם נכנסים גם למגזר החרדי... גם העולם

אור חדש על בני הזוג בנישואין

יצחק ויפעת, נשואים כשנתיים. הם פרודים כחודשיים. הם לא מסתדרים ביניהם בתחומים רבים, לכן נפרדו וחזרו לגור בבית הוריהם. למרות רצונם לחזור ולחיות ביחד, הם חוששים מהתנהלות שלילית חוזרת. יצחק הציע ליפעת להגיע אלי ביחד איתו, אך היא העדיפה פגישה אישית. גם הוא הגיע לפגישה אישית. העצב היה נוכח מאד בפגישות האישיות. לכל אחד מהם היה חלום שונה ומנוגד, כיצד לחיות ביחד ולכן לא יכלו להגיע להסכמות.

הזמנתי אותם לפגישה משותפת, כדי לחוות את האינטראקציה ביניהם. לשאלתי אם דיברו על ההבדלים הטכניים המנוגדים עוד לפני החתונה, אמרו שכן, אלא שהם הבטיחו לבוא אחד לקראת השני. הם לא העלו בדעתם שכשיגיעו למציאות זה יהיה קשה להם עד בלתי אפשרי. הם שתקו ונראו חסרי אונים. הם סיפרו שבפגישות היה להם מאד נעים וחשבו שכך יהיה תמיד. אך בפועל, בהתמודדות בחיים הטכניים, אין ביניהם נקודות הסכמה והם מצאו את עצמם רבים כל הזמן. התבוננתי בהם. ראיתי את המבטים שלהם נפגשים וחשתי באווירה שבחדר את החששות, הפגיעות וגם את הרצון והתקווה, לחזור לקשר זוגי.

"מה מחבר ביניכם?" שאלתי. הם לא הבינו למה אני מתכוונת. הם היו שקועים בניגודים הטכניים שהם חווים, ושכל אחד לא מאפשר לשני את מילוי

אותם בתוכן הפנימי, האישיותי בפגישות וכן במטרות משותפות שיש ביניהם. למרות זאת, הם היו מוטרדים ולחוצים עקב הרצונות המנוגדים, שעדיין אינם פתורים.

אמרתי להם שזה יהיה השלב הבא. כי כאשר הם יהיו מחוברים נפשית ורגשית, ייקל עליהם למצוא דרכים לפתרונות. ואמנם הם התחילו להכיר מחדש זא"ז, תוך כדי הליוי המקצועי. הם הונחו להתבונן על התכונות האישיות החיוביות, לבטא אותן ולפרגן עליהן באופן הדדי. מתוך כך, הם יחשפו את האור הנשמתי הקיים בהם והאור הזה שיוסיף ויגדל, יבנה בהם חיבור רגשי יציב.

מכיוון שהם כבר זוג נשוי כדת וכדין, היו להם אפשרויות של קרבה רגשית, כתוספת לקרבה נפשית. הם ביקשו כבר לחזור ולגור ביחד, אף שעדיין לא הסכימו על מה שהפריד ביניהם....

כשזיק האור, האמונה והביטחון שהזיווג מאת ה' נדלק, מכאן העבודה וההתבוננות על האור שבכל אחד שהולך וגדל, מאפשר לבני הזוג לחיות באהבה, חרף כל הקשיים שבדרך חייהם.

אני מזמינה את אלה שנושאים ואלה שלקראת נישואין, להתבונן באופן יזום על האור שבכם, למרות הנטייה לראות את השלילי והחשוך. ליצור דייטים קבועים, במטרה להתבונן, ולגלות את האורות שמחברים ביניכם. כאשר ההתבוננות המכוונת היא על האור הנשמתי האלוך, ניתן להתמודד ולהתגבר על כל המכשולים שבדרך. (אשמח לתגובותיכם.)

החלום האישית בתוך חיי הנישואין. הדגשתי מה מחבר אותם מבחינה נפשית-אישיותית, גם כשאין דברים טכניים משותפים. תשומת לבם היתה נתונה בעיקר לאמצעים הטכניים ולא הריגשיים. לפני החתונה, הם הרגישו שיש להם כוונות טובות ורצון לעשות טוב זל"ז, אלא שבפועל, הם לא מצליחים. יצחק אמר ביאוש שאולי באמת הם לא מתאימים ועם כל הכאב עדיף להתגרש. יפעת התכווצה בכורסא למשמע דבריו ובכתה.

שניהם נראו מתוסכלים. הם נשאו אלי את עיניהם, כמבקשים פתח לתקווה.

במפגשים הזוגיים לפני החתונה, הם הרגישו כנראה את תחושת השייכות הפנימית ביניהם. זוהי נקודת אור בקשר הנשמתי. זה חיבור פנימי שנמצא עדיין בכוח ולא בפועל. אלא שכנראה נקודת האור התכסתה, עקב ההתרכזות ברצונות הטכניים השונים, אם במקום מגורים ואם בהעדפות השונות והמנוגדות, במקום לראות ולהתבונן באישיות המיוחדת ולהתחבר דרכה. אמרתי להם שכאשר יצאו למסע היכרות פנימי הדדי, ירגישו את החיבור הנשמתי, ללא קשר לאמצעים הטכניים. הם נראו מעודדים במקצת ושאלו איך עושים זאת, וכיצד מתחילים?

מכיוון שהם עדיין גרו בנפרד, הצעתי שימשיכו **בינתיים** לגור בבית הוריהם, כמו לפני החתונה. הזמנתי אותם ליצור דייטים מחודשים והנחיתי

יודעים לשם מה כל הסבל, הרוגים ופצועים. כל מי שיש לו צרות, שיעשה תשובה הוא בעצמו, או שכל הציבור יעשה תשובה ע"י תעניות ותפילות, אך אין לומר לאחרים לעשות תשובה.

בשיחות רבינו הרב צבי יהודה, מובא על השואה: "מה קרה פה? חידה!! רש"י כותב לפעמים 'לא ידעתי פירושו'. כל המילים המחשבות וההרגשות, הן טיפה מן המים לעומת מה שהיה כאן. גם טיפה מן המים אינו ביטוי מתאים: אין להן שייכות וערך מכל הבחינות לעומת מה שקרה" (שיחות הרב צבי יהודה, השואה ב, תשל"ג, 1).

אנא קצת ענווה, כמו רש"י העצום והגדול, שידע את כל מה שאנו יודעים, ובכל זאת אמר: אני לא יודע. ונאמר "ועל מה שלא שמע, אומר לא שמעתי" (אבות ה ז).

אדרבה תן בליבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם (רבי אלימלך מליז'נסק).

אך יש לעשות צדק ומשפט בארץ. הכל מאת ד', והאדם הוא אחראי למה שעשה. זו הנהגת היחוד, שכן ד' הוא סיבת הסיבות. דוגמא נוספת לסיפור המשלב בין ההנהגות: מכירת יוסף. קודם נבאר על-פי הנהגת המשפט: יוסף דיבר רעה על אחיו, אחיו זרקו אותו לבור, משם הגיע כעונש לבית פוטיפר ולבית הסוהר, גם שם כעונש. שם נשאר צדיק, וגם ענוותן. מתוך כך, הועלה לגדולה, כשכר על צדקותו. עד כאן הסיפור לפי הנהגת המשפט. ולפי הנהגת היחוד: ד' החליט שנהיה עבדים במצרים, וכדי שהעם לא יסבול מהרגע הראשון, סידר שמלך מצרים יאהב אותנו בהתחלה, כדי להמתיק את השעבוד. לשם כך שלח את יוסף לעזור לו עם חלמו. לשם כך, זרק את יוסף ושירי פרעה בבית הסוהר. וכן כל ההמשך. יוסף ראה את החשבון הארוך, שאת כל זה גלגל ריבונו-של-עולם. נכון שהאחים חטאו ופשעו, אבל אין זה מפריע לו לראות את החשבון הארוך. הוא חף מכל טיפה של ביקורת או קנאה כלפיהם. הוא שרוי במדרגת הנהגת היחוד. המהר"ל על הפסוק "ולאביו שלח כזאת עשרה חמורים" (בראשית מה כג), מפרש: (גור-אריה על בראשית מה כג). שיוסף רמז להם עם עשרת החמורים: אתם חשבתם שאתם עשיתם לי רעה, אבל בעצם סחבתם על גבכם כחמורים, את ישועת ישראל, שמתוך הירידה למצרים, תהיה לנו ישועה. מאוחר יותר התגלה הדבר ברבי עקיבא, שאף הוא מלא בהכרת הנהגת היחוד, גם מצד ייסוריו וגם מצד אמרתו: "כל דעביד רחמנא - לטב עביד" (ברכות ס ב - ס א).

לכן, אל תאמרו על אחרים - הם חטאו ופשעו. איננו

שלוש מאות
דילמות מוסריות

דין בדילמות עמוקות ומסובכות כמו גם בדילמות פשוטות. מה דעתן הפילוסופיות של העוסקים בפילוסופיה מוסרית לעומת דעתה של תורה.

מאת הרב שלמה אבינר

256 עמ', כ. קשה

מתאים למבוגרים וילדים כאחד

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים

ויגש

ענו על החידות בדף הפרשה
באתר ערוץ מאיר לילדים
ואולי תזכו בפרס!
זוכה מפרשת מקץ: טמיר יחיאלי!

המתחבאים
מצאו כמה התמונות רומזות

		
		
		

השגחה לטובה
היום נספר על פרשת ויגש, פרשה מרגשת ביותר. בפרשה, יהודה נגש אל יוסף (שעדין לא ידעו שהוא יוסף) ומבקש ממנו בכל לשון של בקשה לשחרר את בנימין. יהודה מספר ליוסף על אביו הזקן, יעקב, שכל כך אוהב את בנימין, ושם בנימין לא יחזר הביתה - יעקב עלול למות מרוב צעה, חס ושלום. יוסף, ששומע את הדברים הללו, כבר לא יכול להתאפק. הוא מבקש מכל המצרים לצאת מהחדר, ופורץ בבכי חזק. "אני יוסף! הוא צועק, "האם אבי עוד חי?"

האחים ובהלים מאוד. הם לא מאמינים למשמע אזניהם. אבל יוסף מרגיע אותם. הוא מסביר להם שהכל היה בהשגחה מה, כדי שיוכל להציל את כל המשפחה בשנות הרעב.

יוסף שולח עגלות מפארות להביא את יעקב וכל המשפחה למצרים, ונותן להם את ארץ גשן - המקום הטוב ביותר במצרים.

מכאן אנחנו לומדים כמה חשוב לסלח, לאהב, ולהאמין שכל מה שקורה - הכל לטובה מה! ישי, ערוץ הילדים

שאלות בפרשה

1. האם פרעה מלך מצרים היה מרוצה מכך שבאו אחי יוסף?
2. האם יעקב האמין מיד לבניו שאמרו לו שיוסף חי?
3. מה החליט יעקב לעשות כאשר שמע שיוסף חי?
4. באיזה מקום במצרים התיישבו יעקב ומשפחתו?
5. בן כמה שנים היה יעקב כשהגיע לפני פרעה?
6. מדוע קנה יוסף את קרקעות העם המצרי לפרעה?

מילים מבולבלות

זהו את המילים והביטויים - מתוך 'שביעי' של הפרשה

1 סע סמר	2 מלח	3 כסת מפה
4 כד מאמת	5 עזר	6 אך פספס
7 שינתה	8 אלקנה	9 מה כינה
10 עת מוזר	11 אתה עמו	12 קרבה

המלצה השבוע

הגמר הגדול של תוכנית "המסע לבת המצווה" מגיע! אל תפספסו, באתר ערוץ מאיר לילדים!

חידה

ההפך מהשמאל הוא בן האסיר. הסבירו.

ילד: אמא קיבלתי היום ציון 100! אמא: באיזה מקצוע? ילד: 50 בחשבון 50 בתנ"ך...

הפסיקו להתעלל בבעלי חיים! בתודה, אשתו של חיים.

המזרה אמרה ש-97% מהכיתה לא יודעים חשבון. אני מה-4% הטובים...

אם אל מקור התורה שואף אתה, התרומם והתאזר לקראת אותה העליונות, הפועמת ברוחך פנימה, עם כל שיגך ושיחך, עם כל משאך הרוחני והגשמי אשר נטל עליך, היה בן חיל, והבט נכחה לקראת האוה, המתגלה לך מבין החרכים.

שמונה קבצים ח, ז

על סדר היום
הרב שלמה אבינר

הטבח במסיבה ברעים – עונש על פריצות?

[רשם: דוד בן שושן]

לא נוגעים כלל בשכר ועונש לנבראים. אנו לא מסוגלים לשנות את חשבונות ד'. **דוגמא לכך מפרשיות התורה.** למה ישראל ירדו למצרים וסבלו שעבוד? רבש"ע רצה שעם ישראל ייווצר במצרים. זה רצונו יתברך. יעקב אבינו, הוא ראשית היווצרות האומה. הקב"ה גלגל תהליך אלוקי: אברהם אבינו היה יחיד. אחר כך, נולדו יצחק וישמעאל. ישמעאל נדחה ונמצא יצחק יחיד. אחר כך נדחה עשיו, ויעקב הינו ראשית התקומות עם. לו נולדו שנים עשר שבטים ואף אחד מהם לא נדחה. מיטתו שלמה. לכן הגלות התחילה בו. לא מדובר כאן בעניין אישי פרטי, אלא בחשבון אלוקי גדול. ועל פי חשבון זה עם ישראל מוכרח היה להיוולד בגלות במצרים. לכן, לפעמים, באים פורענויות על פי 'הנהגת היחוד', מתוך חשבונות שמים נעלים שלא נוכל לתפוס, כפי שמבאר הרמח"ל שם: "נמצא, שאם האדון ב"ה רוצה לנהג העולם לפי הנהגת היחוד - להכיר האור מתוך החושך ולעשות שרע עצמו יחזור לטוב, הנה יצטרך לתת תגבורת לרע בלא השקיף אל זכות הצדיקים; אדרבא, אז נבנו עושי רעה, והצדיקים - נשפל ראשם לעפר. ואחר זה יגלה ממשלתו, ופרי הגילוי יהיה להחזיר הרע עצמו לטוב, ולא יהיה עוד רע אלא טוב בעולם, ואז יקבלו הצדיקים שכרם, ולא קודם לכן. אך אם הוא מנהג לפי השכר ועונש, אז לא יהיה אלא טוב לטובים ורע לרעים, אמנם אין כאן מה שיגרום תיקון גמור להנהגה שביטל מציאות הרע, כי למה יבטל וכבר איננו אלא לרעים, והרי הוא מוגבל בתחומו שלא לעשות כטבעו הרע אלא כמשפט הראוי. ולפי שהקב"ה רוצה באמת תיקון הגמור של העולם וביטול הרע לגמרי,

המשך המאמר בעמוד 6 <

ש: האם הטבח הנורא שקרה בשמחת תורה במאות מחוגגי המסיבה ביער רעים, היה עונש מן השמיים על כך שהחוגגים רקדו ריקודים מעורבים? וכן שהיה בשבת, והיו סמים, ועוד עיונות? שכן מובא בתוספות, שיש לכפר בצום שני-חמישי-שני אחרי החגים, על כך שכשבאים בחג נשים וגברים לדרשה של הרב, מתערבבים ומדברים זה עם זה, וזו פריצות. ולכן נלמד מאן: על אחת כמה וכמה שבמקרה המדובר, שהייתה פריצות קשה בשבת, ישנם דינים קשים. וכן החתם סופר מרחיב על כך.

ת: המקור לתוספות הוא במסכת קידושין דף פה א: "סקבא דשתא ריגלא: פירוש, ריעוע של ימות השנה ליחוד ולעבירה כלומר ימות הרגל. שיש קבוצות אנשים ונשים [הבאים] לשמוע הדרשה ונותנין עין זה על זה. ויש אומרים לכך נהגו להתענות לאחר הפסח ולאחר סוכות". אך אין להסיק מהתוספות הזה על חשבונות שמים בכלל, ועל הפורענות הנוראה הזו בפרט. משתי סיבות:

א. שנאת הינם: הטענה לכתחילה אינה נשמעת, שכן היא נגועה בשנאת חינם. וחיפוש מומים אצל השני. ישנם מחפשים מומים ללא הרף אצל אחרים. יש להימנע מכך ולתקן את עצמנו תחילה. כדברי הגמרא: "אמר רבי יוחנן: מאי דכתיב 'יהי בימי שפוט השופטים'? דור ששופט את שופטיו. אומר לו: טול קיסם מבין עיניך, אומר לו טול קורה מבין עיניך" (בבא בתרא טו ב). זהו ביטוי לדברי תוכחה בויכוח בין שני בני אדם; האחד מוכיח את חברו על מום שיש בו ("קיסם מבין שיניך"), ואילו האחר מוכיח את חברו על מום גדול יותר שיש בו ("קורה מבין עיניך"). וכי ניתן להסביר רצח שישה מיליון יהודים בשואה ע"י טענות כאלה? גם כאן יגידו שזה בגלל ריקוד מעורב? וגם כך יסבירו את פרעות ת"ח ות"ט? ודאי שאיננו יודעים למה האסונות הללו באו עלינו. גם רעי איוב טעו כשהסבירו לו שהוא אשם. איוב לא היה אשם. אכן, יש מפרשים: איוב היה גלגול של תרח, והוא מכפר עליו (שער הגלגולים, הקדמה טו, בסוף).

ב. לפעמים ישנם חשבונות שמים אחרים שאיננו מבינים. אמנם לומדים מהתוספות המוזכר שכשיש פריצות הדבר מעורר דינים, אך לא למדים שאם יש פורענויות הן בהכרח באות מהפריצות. "הוי שפל רוח בפני כל אדם" (אבות ד, י), "אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו" (אבות ד ד). צריך להיות שפלים בפני כל אדם שפוגשים, ולהתמלא יראת כבוד מפניו, כי הוא אדם עם כבוד בפני עצמו. גם אם יש לך פאות וזקן, ולשני אין. "אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו" (אבות ב ד), ומבאר באריכות בעל התניא בפרק ל: "כי מקומו גורם לו לחטא, להיות פרנסתו לילך בשוק כל היום ולהיות מיושבי קרנות, ועיניו רואות כל התאוות, והעין רואה והלב חומד, ויצרו בווער כתנור בערה מאפה, כמו שכתוב בהושע: 'הוא בער כאש להבה' וגו'. מה שאין כן מי שהולך בשוק מעט, ורב היום יושב בביתו. וגם אם הולך כל היום בשוק, יכול להיות שאינו מחמם כל כך בטבעו. כי אין היצר שווה בכל נפש". וכי אתה יודע מה עובר על השני? אולי הוא מלא עמל וטורח, ובעל מסירות נפש, להשיג את מה שיש לו, ואתה מלא בשפע ובמצוות ללא עמל, ובאמת אתה עצלן?

רק בית הדין, דן יחידים לפי הנהגת התורה. אך גם כאן, במקרה שביית הדין מחייב אדם מיתה - עושים זאת בענווה. יש לברור מיתה יפה, ללא ייסורים מיותרים, מדין ואהבת לרעך כמוך, ונותנים לאדם יין לפני שהורגים אותו. לא תמיד אשמים ורשעים כשיש פורענויות.

הנהגת המשפט והנהגת הייחוד

בספר דעת תבונות לרמח"ל (קסו ד), ישנו הסבר על ההבדל בין הנהגת הייחוד להנהגת המשפט. בהנהגת המשפט, הדברים מתנהלים לפי הגיון הבריות - כאשר אדם חוטא, הוא נענש. אך לפי הנהגת הייחוד, לא בודקים כלל את מעשי האדם, לר' יש החשבונות שלו, כיצד לנהל את העולם, ודברים אלו

מפ"ח אורח

אשר האדם
תלוי הוא
בשימת
הלב
לתכניתו
של הנשמה

בת שירות?

שימי זמן ללב שלך
בואי להתמלא בשביל לחת!

מדרשת מכון אורה מזמינה אותך לתכנית שבועית לבנות שירות

18:00-19:00	שיעור / הרב יהודה טיבי
19:10-20:10	סדרת שיעורים מתחלפת
20:10-21:00	ארוחת ערב ופעילות
21:00-22:00	סדנאות מתחלפות

יצירות באמונה • סדנת כתיבה
תשובת הגוף • סיור ירושלמי

5 שיעורים חינם
בשבוע

חבורה
מנובשת

תוכן עשיר
ומגוון

ימי
שלישי

עלות חודשית 200 ש"ח | עלות שנתית 900 ש"ח
מספר המקומות מוגבל

מזמינות אותך
באהבה ואמונה

כנפי נשרים 3 קומה 3
דברי איתנו : רחל - 0547258550